

ВІННИЦЬКИЙ СОЦIAЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
УНІВЕРСИТЕТУ "УКРАЇНА"

Духовна спадщина
Стародавнього Сходу та
дослідження античної
психології. Продовженні психіки
в історичному контексті

ДЕМИДОВА МАРИНА ВЯЧЕСЛАВІВНА

План

- I. Психологічна дутика в Давньому Китаї
- II. Індійська стародавня релігійно-філософська дутика
- III. Антична психологія

Психологічна душа в Давньому Китай

Культурний контекст: Давня Китайська імперія, що існувала протягом тисячоліть, створила багатий культурний спадок, включаючи унікальну психологічну традицію.

Джерела ранньої китайської психології: Учені та філософи, такі як Конфуцій, Лаоцзи, та Менцій, залишили невимірну спадщину у вигляді письмових творів, де вони обговорювали питання психології, моралі, та людського спілкування.

Ідеї про людську природу: Вони розвивали теорії про людську природу, наділену моральними якостями та потенціалом для добroчесних дій, але також піддавали її впливу зовнішні фактори.

Психологічна думка в Давньоісторичній Китаї

Поняття самосвідомості: У китайській психології акцент ставився на розвитку самосвідомості, внутрішнього спокою і гармонії.

Практики психологічного зростання: Психологічні практики, такі як медитація, зосередженість, і вивчення класичних текстів, використовувалися для досягнення розуміння і гармонії з собою та навколошнім світом.

Вплив на сучасну психологію: Давньокитайська психологічна думка залишила свій відзеркальний вплив на сучасну психологію, філософію, та практики самовдосконалення.

Даосизм

Гармонія з природою і самим собою: Даосизм підкреслює гармонію з природою та незмінність природних законів. Це має важливе значення для психологічної думки, оскільки воно навчає нас бути в гармонії з самим собою та природними ритмами життя.

Сприйняття пустоти: Даосизм розвиває ідею пустоти, яка вказує на те, що існує глибокий психологічний мир всередині нас, який може бути досягнутий через відмову від надмірного прагнення і контролю.

Медитація та саморозвиток: Даоські практики, такі як медитація і цигун, сприяють психологічному самовдосконаленню, спокою і глибокому зосередженню.

Конфуціанство

Мораль та соціальна гармонія: Конфуціанство наголошує важливість моральних цінностей, етики та соціальної гармонії. Це впливає на розвиток психологічної думки, оскільки вони ставлять акцент на міжособистих відносинах та відповідальності перед суспільством.

Розвиток особистості: Конфуціанська філософія вважає, що розвиток особистості відбувається через навчання, самоконтроль і вдосконалення, що має важливий вплив на психологічну думку.

Роль ритуалів: Конфуціанство покладає акцент на важливості ритуалів та правил спілкування, що впливає на формування психологічних навичок і стосунків.

Лао-Цзи

Внутрішня гармонія: Лао-Цзи вчив про важливість досягнення гармонії з самим собою та навколошнім світом. Він підкреслював, що для досягнення цієї гармонії необхідно відмовитися від надмірних бажань і прагнень.

Захочення спонтанності: Лао-Цзи підкреслював важливість природної, спонтанної поведінки і дій, яка виникає без штучного контролю.

Поняття Великого Потоку (Дао): Лао-Цзи вводив концепцію Дао, яка вказувала на природний порядок речей, і навчав, що треба плисти за течією життя, а не проти неї.

Сюнь-Цзи

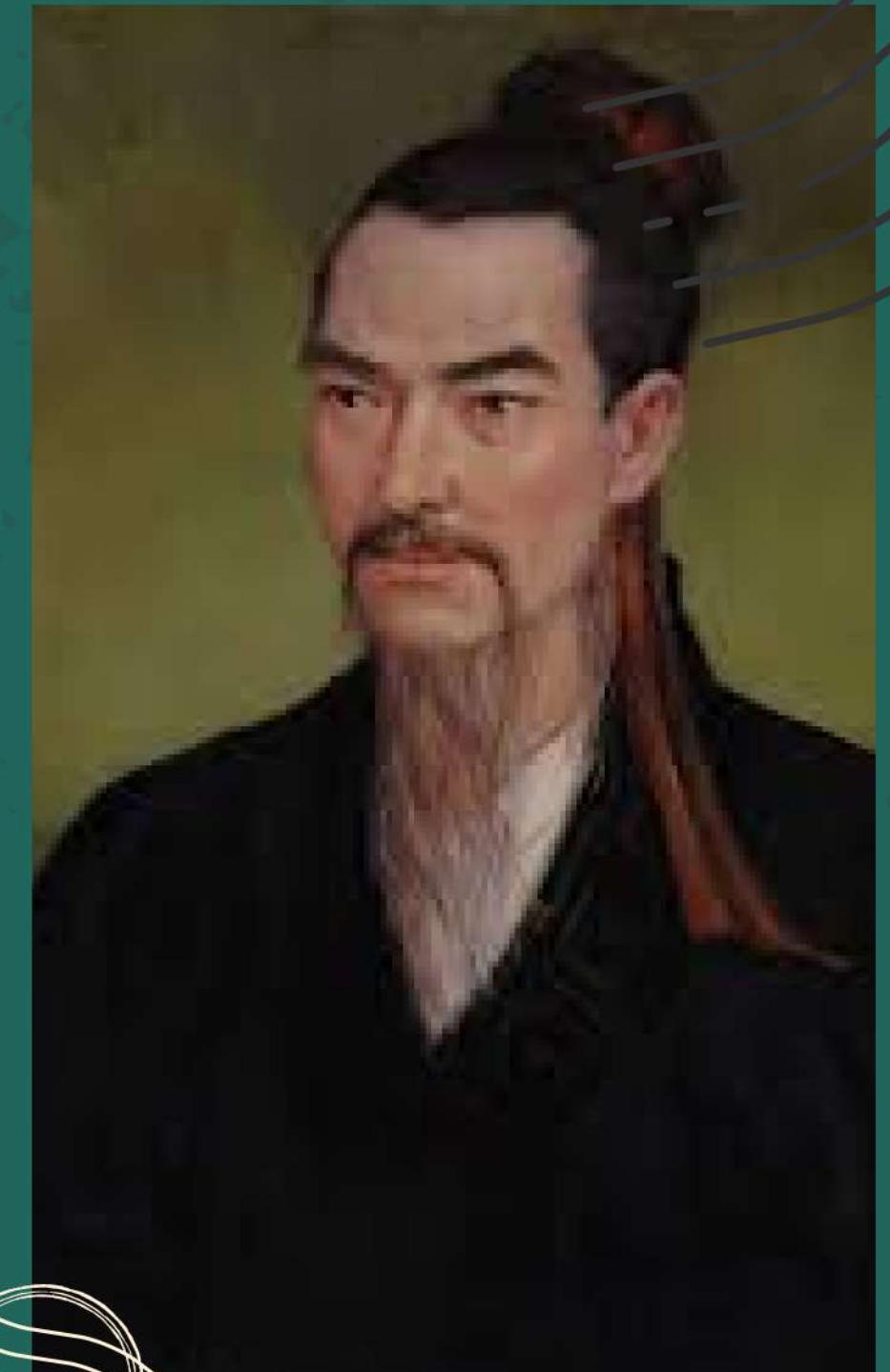
Емоції та психологічний розвиток: Сюнь-Цзи розвивав вчення про емоції і важливість розвитку емоційної інтелігенції. Він вважав, що здорова психіка ґрунтується на правильному керуванні своїми емоціями.

Прагнення до гармонії: Вчення Сюнь-Цзи наголошувало на досягненні гармонії і балансу в усіх аспектах життя, включаючи психологічний баланс.

Мо-Цзи

Універсалізм та відповідальність: Мо-Цзи вчив про загальну людську відповідальність перед іншими та суспільством. Його етика включала поняття добра і бадьорості, що мали вплив на психологічний стан особистості.

Саморозвиток через навчання: Мо-Цзи підкреслював важливість навчання та освіти для розвитку особистості і покращення психологічного стану.

Ван Чун

Етика і мораль: Ван Чун був важливим філософом в контексті конфуціанської традиції. Його вчення стосувалося питань моралі і моральної розвиненості, що мало великий вплив на психологічну думку, оскільки визначало етичний кодекс для людей.

Навчання і самовдосконалення: Ван Чун підкреслював важливість постійного навчання і самовдосконалення для досягнення моральної чистоти та психологічного розвитку.

ВПЛИВ КИТАЙСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ НА ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ УЯВЛЕНИЙ

Акцент на гармонії: Китайська філософія підкреслює важливість гармонії з природою та самим собою, що впливає на уявлення про психологічний баланс та гармонію.

Етика і мораль: Вчення конфуціанства та Мо-Цзи відображають поняття моралі і відповідальності, що впливають на психологічний стан особистості.

Спонтанність і природність: Даоська філософія вчить про спонтанність та природність в діях, що впливає на розуміння психологічної природи людини.

Саморозвиток і навчання: Вчення Ван Чуна та Мо-Цзи ставлять акцент на навчанні та самовдосконаленні, що впливає на уявлення про психологічний розвиток.

Індуїзм: Індуїзм є однією з найдавніших релігій у світі і відзначається вірою у реінкарнацію та карму. Основні тексти, такі як "Веди" та "Упанішади," містять філософські роздуми про природу Бога, душу, і суть життя.

Буддизм: Буддизм був заснований Сиддхартхою Гаутамою, пізніше відомим як Будда. Ця релігія наголошує на виході зі страждань і досягненні просвітлення через внутрішній спокій та внутрішню гармонію.

Джайнізм: Джайнізм вчить про аскетизм, невбивство, і самоперевиховання. Ця релігія ставить акцент на важливості дотримання ахімси (ненасильства) та моральних цінностей.

Індійська стародавня релігійно-філософська думка

Індійська стародавня релігійно-філософська думка

Санкх'я філософія: Санкх'я є однією з найстаріших філософських систем в Індії та розглядає психологічну та філософську природу існування, включаючи роздуми про розум, душу та матерію.

Йога: Йога включає в себе різноманітні практики для досягнення духовного піднесення та психологічного здоров'я. Вона вчить про зосередження, медитацію, та контроль розуму.

Веданта: Веданта є філософським напрямком, який розвивається з відомих "Упанішад" та наголошує на єдиному Брахмані (Богу) та єдності душі з Брахманом.

Роль буддизму як системи індокитайської світоглядності традицій у розвитку психологічних уявлень.

Медитація та психологічний розвиток: Буддизм надає великий акцент на медитацію як засіб досягнення духовного розвитку та психологічного здоров'я. Різноманітні форми медитації, такі як Віпассана, Зен, і Тибетська медитація, розвивалися в буддизмі і сприяли розвитку психологічних навичок, таких як концентрація, спостереження, та зосередженість.

Розуміння страждань і їх подолання: Буддизм вчить про страждання як невід'ємну частину життя та навчає методам подолання страждань через зрозуміння та прийняття їх. Це впливає на розуміння психологічного стану людини та шляхів до досягнення психологічної гармонії.

Роль буддизму як системи індокитайської світоглядної традиції у розвитку психологічних учень.

Концепція реінкарнації і карми: Буддизм вчить про реінкарнацію та карму, що впливає на розуміння психологічних аспектів, таких як природа душі, обов'язки та відповідальність перед минулими та майбутніми життями.

Самопізнання і самовдосконалення: Буддизм спонукає людину до самопізнання і самовдосконалення через внутрішню рефлексію та розвиток моральних і духовних якостей.

Соціальна та моральна етика: Буддизм надає великий акцент на соціальну та моральну етику, що впливає на психологічний стан людини в суспільстві.

Чарвака

Матеріалізм: Чарвака була матеріалістичною філософською школою, яка вважала, що тіло є єдиною реальністю, і існування душі і духовних аспектів відкидалися. Це вплинуло на їхнє розуміння психології, виключаючи існування духовних аспектів.

Санкх'я

Двоїзм: Санкх'я вважає, що існують дві основні реальності: Пуруша (душа) і Пракриті (природа). Цей поділ впливає на їхнє розуміння психології, де душа розглядається як окрема індивідуальна сутність.

Веданта

Єдність: Веданта вчить про єдину реальність, яка є Брахманом (Богом), і душа людини (Атман) є єдністю з Брахманом. Це впливає на їхнє розуміння психології як реалізації власної божественності.

Йога

Контроль розуму і емоцій: Йога надає великий акцент на контроль розуму і емоцій через різноманітні практики, такі як асана, пранаяма, медитація. Психологічний аспект включає в себе досягнення внутрішньої гармонії і спокою.

Міманса

Дослідження знань: Міманса цікавиться питаннями знання та вмінням добувати знання. Це може бути пов'язано з психологічним аспектом, оскільки вивчається, як розум сприймає та обробляє інформацію.

Нъяя

Логіка і пізнання: Нъяя цікавиться логікою і пізнанням. Вони розвивають методи та поняття, пов'язані з розумом та пізнанням, що може бути пов'язано з психологічним аспектом.

Вайшешіка

Аналіз матерії: Вайшешіка вивчає структуру матерії та складові частини речей. Це може відображати психологічний аспект розуміння світу через аналіз і розкладання на компоненти.

Антична психологія

Філософська основа: Античний період відзначається значущим розвитком філософії, і філософи як Платон і Аристотель розглядали питання про природу розуму, душі та психології. Це створило основу для подальших досліджень психології.

Міфологія і релігія: Антична Греція і Рим мали багатий міфологічний спадок, який включав в себе міфи про богів і героїв з різними психологічними аспектами. Релігійні вірування і обряди також впливали на сприйняття психології та душі.

Філософія натуралізму і гуманізму: Античні філософи відзначалися спробами натуралізувати природу людини і раціонально розуміти її функції. Гуманістичні ідеї про цінність і важливість людського розуму та самосвідомості вплинули на вивчення психології.

Антична психологія

Спільній зусилля: В античному періоді були створені школи мислення, де філософи і вчені обмінювалися думками і знаннями. Це сприяло розвитку і обговоренню ідей про психологію.

Медицина і лікування: Античні грецькі та римські лікарі досліджували питання про фізіологію і психологію. Наприклад, Гіппократ вніс вагомий внесок у розуміння психічних розладів і методів лікування.

Моральні та етичні аспекти: Питання моралі та етики також впливали на розуміння психології в античний період. Філософи вивчали, як внутрішні стани впливають на моральну поведінку людини.

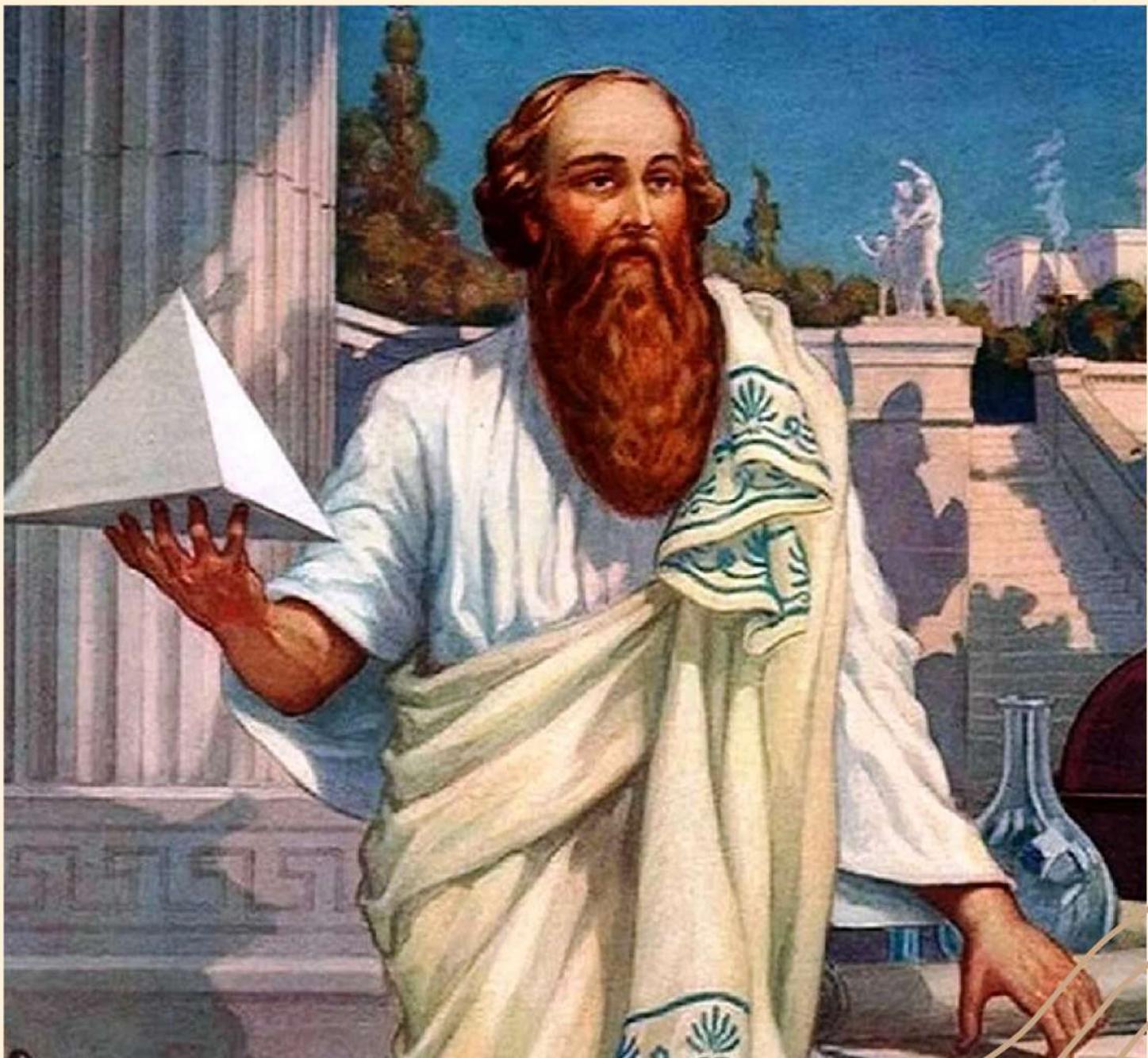
Мілетська школа та Геракліт

Талес і Мілет: Мілетська школа, яка включала в себе філософів, таких як Талес і Анаксімандр, розглядала природу та її походження. Їхні дослідження вплинули на розуміння природи людини та її психології.

Геракліт: Геракліт був видатним філософом, який вважав, що все в житті є вечно змінюваним. Його філософія відображала психологічну реальність постійної зміни та протиріччя.

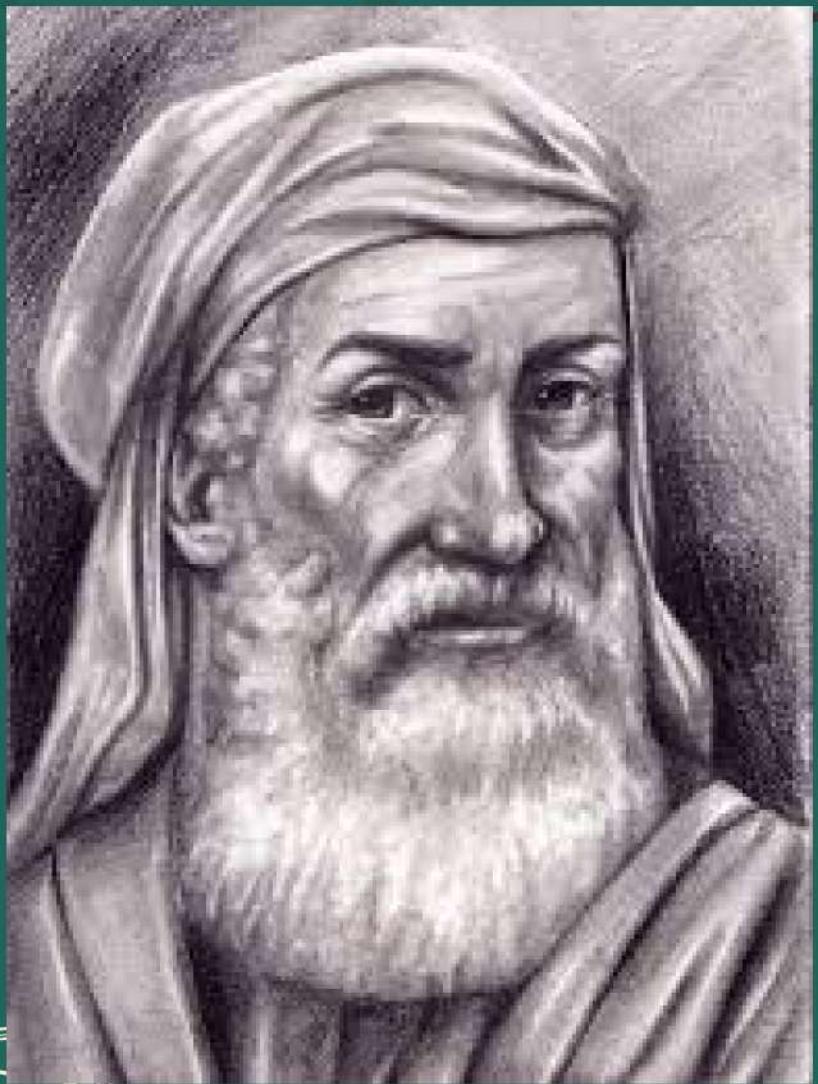
Піфагор

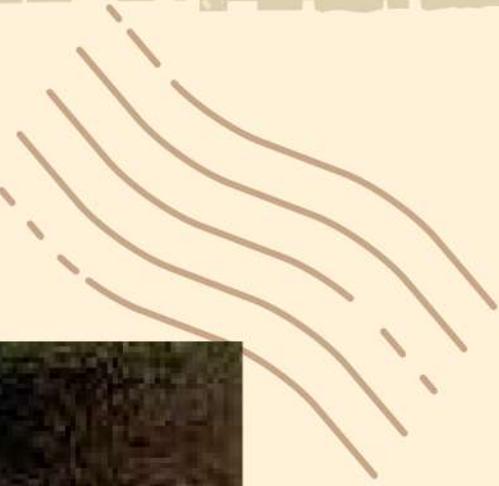

Піфагор і його школа вивчали поняття душі (психе) і вірили в перевтілення душі через реїнкарнацію. Ці вчення вплинули на розуміння природи душі та її психологічних аспектів.

Емпедокл

Емпедокл був представником елейської школи та розглядав питання про природу індивідуальних сутностей. Він розвивав ідеї про роль сприйняття та зміни в сприйнятті у формуванні психологічних вражень.

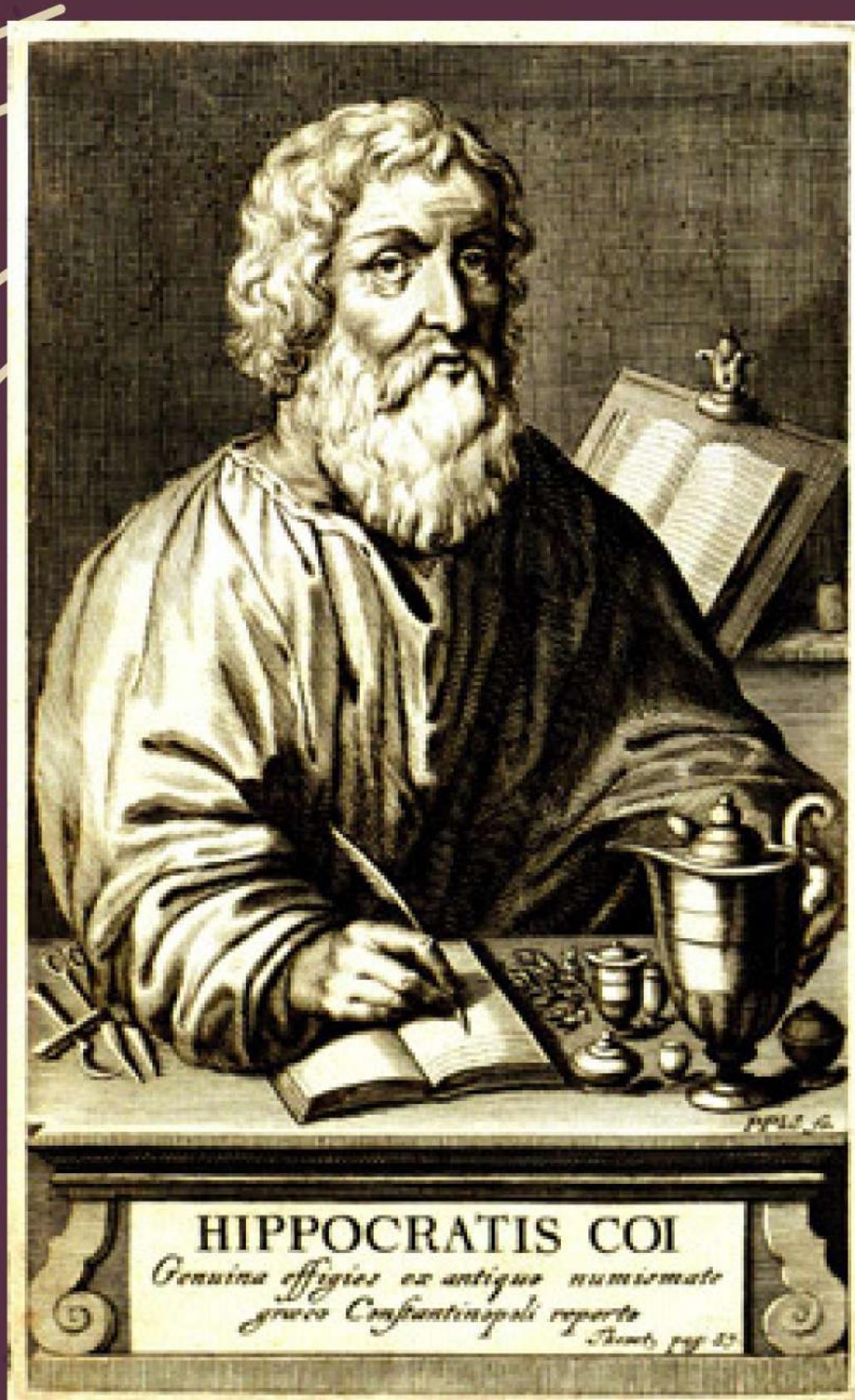

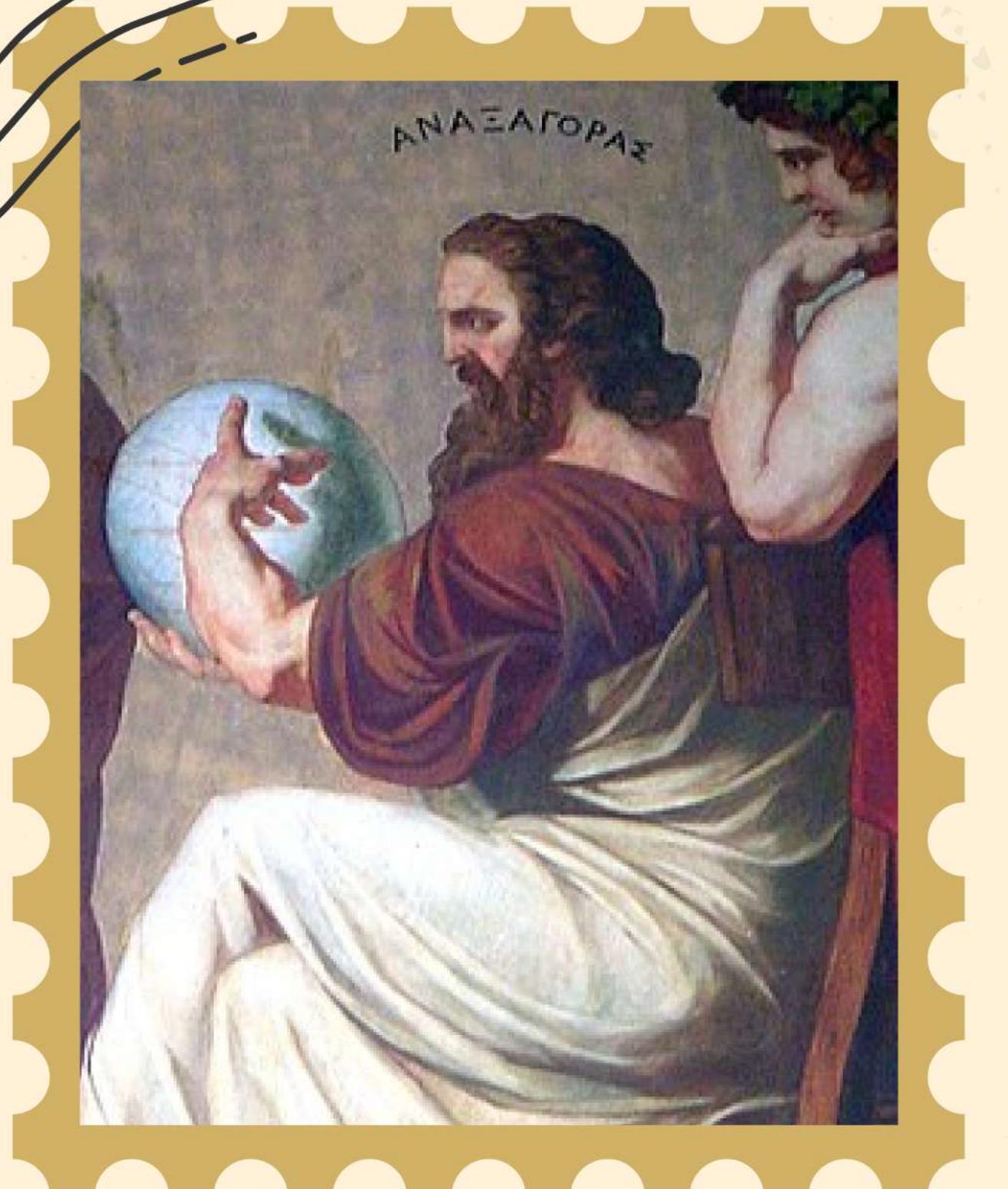
Демокріт

Демокріт розвинув ідеї атомізму, вважаючи, що психіка людини виникає з руху і взаємодії атомів у мозку. Він вважав, що сприйняття і відчуття є результатом руху атомів.

Гіппократ

Гіппократ був лікарем і філософом, який спостерігав за зв'язком між тілесними характеристиками і психічними станами. Його вчення про гумори вплинуло на розуміння психологічних розладів.

Анаксагор

Анаксагор розглядав розум як фізичний процес, пов'язаний з рухом мініатюрних частинок у мозку. Він вважав, що розум може бути вивчений та зрозуміти.

Дякую за
увагу!!!

